

آموزش و آزمون

عربی هشتم

برای دانش آموزان تیزهوش

«از مجموعه رشادت»
رمز شکوفایی استعدادهای دانش آموزان تیزهوش

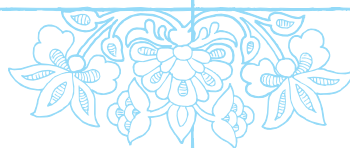
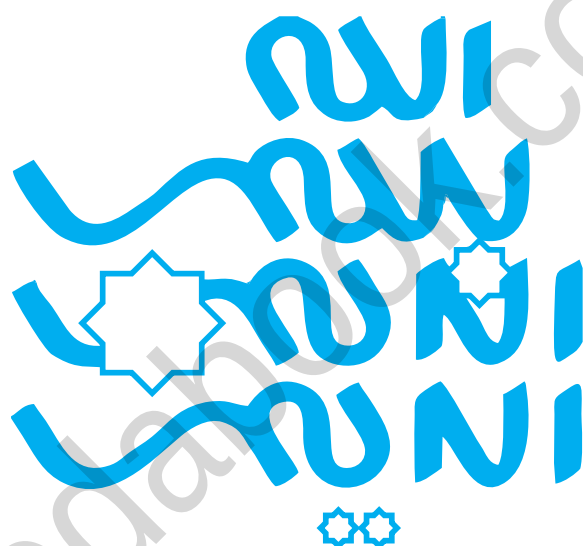
خواهی بشود قبولی آسان
در مدارس خاص و درخشان
باید که بود تلاش، افزون
برخیز و بخوان تو درس اکنون
همراه توایم با رشادت
تا باز کنی در سعادت

مهدی وحدانی

برای خرید این کتاب از م‌دابوک روی همین جمله کلیک کنید

medabook.com

به نام خداوند جان و فرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

«تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ اللَّهِ الَّذِي يُكَلِّمُ بِهِ خَلْقَهُ»

عربی را یاد بگیرید پس به درستی که آن سخن خداست که به وسیله‌ی آن با خلقتش سخن می‌گوید. امام صادق (ع)
(بحارالانوار / ج ۱ / ص ۲۱۲)

مقدمه

کتاب «عربی هشتم برای دانش‌آموزان تیزهوش» کتابی است از مجموعه‌ی «رشادت» که آن را آقای مهدی وحدانی زیر نظر دبیر محترم مجموعه رشادت تألیف نموده‌اند.
در این کتاب قواعد هر درس در قالب درسنامه به طور خلاصه و همراه با مثال‌ها و تمرین‌های متنوع بیان شده و سپس تمرین‌های هدفدار برای تسلط بیشتر بر ترجمه‌ی دروس و یادگیری عمیق‌تر قواعد در اختیار دانش‌آموزان قرار داده شده است.

دانش‌آموزان عزیز برای استفاده بهتر از این کتاب، باید پس از مطالعه‌ی درسنامه، تمرین‌های مربوط به آن درس را با دقت حل کنند و با مراجعه به پاسخ‌نامه‌ی پایان کتاب و یا سؤال از دبیر محترم عربی کلاس خود به رفع اشکال بپردازند و در پایان هر درس با پاسخ به آزمون‌های تشریحی و چندگزینه‌ای میزان یادگیری خود را ارزیابی کنند.
از ویژگی‌های این کتاب می‌توان به طراحی تمرین‌های متعدد و هدفدار مربوط به صرف اسم‌ها و فعل‌ها (در قالب جدول صرف) و یادآوری مطالب آموخته شده‌ی درس‌های قبلی و نشان دادن پیوستگی درس‌ها به یکدیگر اشاره کرد.

دانش‌آموزان عزیز باید توجه داشته باشند که هر درس هرچند هم که ساده باشد با درس‌های بعدی در ارتباط است و لازم است دائماً تمرین، تکرار و یادآوری شوند.

امید است این کتاب به پیشرفت دانش‌آموزان عزیز در یادگیری هر چه بهتر زبان عربی که زبان قرآن است کمک کند.
در پایان لازم می‌دانیم از مؤلف و دبیر محترم مجموعه و از خانم: آرزو سلیمانیان، ملیحه محمدی آندرس، سکینه مظاهری (حروف چین و صفحه‌آرا)، طوبی عینی‌پور (نمونه‌خوان)، خانم شهبازی‌فرد و بهاره خدای (گرافیک‌ها) که در به ثمر رساندن این مجموعه زحمات زیادی متحمل شده‌اند، تشکر و قدردانی کنیم.

خوانندگان محترم می‌توانند نظرات و پیشنهاد‌های خود را در رابطه با این کتاب از طریق email با مؤلف محترم در

میان بگذارند. Mahdi.vahdani@mobtakeran.com

انتشارات مبتکران

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۷	مُراجَعَةُ دُرُوسِ الصِّفِّ السَّابِعِ	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ:
۱۷	أَهَمِّيَّةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ	الدَّرْسُ الثَّانِي:
۲۹	مِهْنَتُكَ فِي الْمُسْتَقْبَلِ	الدَّرْسُ الثَّلَاثُ:
۴۰	التَّجَرِبَةُ الْجَدِيدَةُ	الدَّرْسُ الرَّابِعُ:
۵۲	الصَّدَاقَةُ	الدَّرْسُ الْخَامِسُ:
۶۱	فِي السَّفَرِ	الدَّرْسُ السَّادِسُ:
۷۴	 «أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ»	الدَّرْسُ السَّابِعُ:
۸۶	الْإِعْتِمَادُ عَلَى النَّفْسِ	الدَّرْسُ الثَّامِنُ:
۱۰۱	السَّفَرَةُ الْعِلْمِيَّةُ	الدَّرْسُ التَّاسِعُ:
۱۱۵	الْحِكْمُ	الدَّرْسُ الْعَاشِرُ:
۱۲۸	آزمون پایانی نوبت اول	
۱۳۱	آزمون پایانی نوبت دوم	
۱۳۴	پاسخ نامه	

برای خرید این کتاب از م‌د‌اب‌وک روی همین جمله کلیک کنید

medabook.com

الدرس الأول (مراجعةُ دروسِ الصفِّ السابعِ)

درسنامه

دوره‌ی (قواعد) درس‌های سال هفتم

(۱) اسم (مُعَلِّم - مُعَلِّمَةٌ) (مُعَلِّمَانِ - مُعَلِّمَتَانِ) (مُعَلِّمُونَ - مُعَلِّمَاتٌ)

نزدیک: هذا، هَذِهِ / هَذَانِ، هَاتَانِ / هَؤُلَاءِ

دور: ذَلِكَ، تِلْكَ، أُولَئِكَ

مکان: هُنَا - هُنَاكَ و ...

این‌جا آن‌جا

اسم استفهام: مَا - مَنْ - أَيْنَ - كَمْ - كَيْفَ - أَيْ
(چه چیز) (چه کسی) (کجا) (چند) (چگونه) (کدام)

عِنْدَ، تَحْتَ، جَنْبَ، خَلْفَ، أَمَامَ، وَرَاءَ ... (در جوابِ اَيْنَ)

منفصل: هُوَ، هُمَا، هُمْ ...

متصل: هِ، هُمَا، هُمْ ...

ماضی (گذشته): ذَهَبَ (رفت)

مضارع (حال): يَذْهَبُ (می‌رود)

مستقبل (آینده): سَوْفَ يَذْهَبُ (خواهد رفت)

وَ - فَ - ثُمَّ - أَمْ - بَلْ - لَكِنْ و ...

مِنْ - إِلَى - عَلَى - بِ - لِ - فِی و ...

إِنْ - أَنْ - لَكِنْ - كَأَنَّ - لَيْتَ

کلمه

مذكر: × مُدْرَسٌ معلم (مرد)

مؤنث: ة - مُدْرَسَةٌ معلم (زن)

مذكر: اِنْ - يَنْ مُدْرَسَانِ، مُدْرَسَيْنِ: دو معلم (مرد)

مؤنث: تَانِ - تَيْنِ مُدْرَسَتَانِ - مُدْرَسَتَيْنِ: دو معلم (زن)

مذكر: وَنَ - يَنْ مُدْرَسُونَ - مُدْرَسِينَ: معلم‌ها (مرد)

مؤنث: ات مُدْرَسَاتُ: معلم‌ها (زن)

مكسر: × كُتُبٌ - أَبْوَابٌ - رِجَالٌ - حُفَافٌ - أَصْدِقَاءٌ و ...

مفرد

مثنی

جمع

اسم

(عدد - جنس)

جدول صرف اسم:

عدد / جنس	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	مُؤْمِنٌ	مُؤْمِنَانِ	مُؤْمِنُونَ
مؤنث	مُؤْمِنَةٌ	مُؤْمِنَتَانِ	مُؤْمِنَاتٌ

اسم

جدول صرف ۱۴ صیغه فعل ماضی:

عدد / جنس	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	۱. فَعَلَ	۲. فَعَلَا	۳. فَعَلُوا
مؤنث	۴. فَعَلَتْ	۵. فَعَلَتَا	۶. فَعَلْنَ

(۶ صیغه غایب)

عدد / جنس	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	۷. فَعَلْتُ	۸. فَعَلْتُمَا	۹. فَعَلْتُمْ
مؤنث	۱۰. فَعَلْتِ	۱۱. فَعَلْتُمَا	۱۲. فَعَلْتُنَّ

(۶ صیغه مخاطب)

وحده	مع الغیر
۱۳. فَعَلْتُ (انجام دادم)	۱۴. فَعَلْنَا (انجام دادیم)

(۲ صیغه متکلم)

ضمایر منفصل:

عدد / جنس	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	۱. هُوَ	۲. هُمَا	۳. هُمْ
مؤنث	۴. هِيَ	۵. هُمَا	۶. هُنَّ

غایب

عدد / جنس	مفرد	مثنی	جمع
مذكر	۷. أَنْتَ	۸. أَنْتُمَا	۹. أَنْتُمْ
مؤنث	۱۰. أَنْتِ	۱۱. أَنْتُمَا	۱۲. أَنْتُنَّ

مخاطب

وحده	مع الغیر
۱۳. أَنَا (من)	۱۴. نَحْنُ (ما)

متکلم

ضمایر متصل:

عدد	جنس	مفرد	مثنی	جمع
۱ - ۵ - ۷	مذکر	هُمَا	هُمَا	هُمْ
۲ - ۳ - ۴	مؤنث	هِنَّ	هِنَّ	هِنَّ

غایب

عدد	جنس	مفرد	مثنی	جمع
۱ - ۲ - ۳	مذکر	كُنتَ	كُنتَا	كُنْتُمْ
۴ - ۵ - ۶	مؤنث	كُنْتِ	كُنْتُمَا	كُنْتُنَّ

مخاطب

وحده	مع الغیر
۱۳. ی: م	۱۴. نا: مان

متکلم

صرف ۱۴ صیغهی فعل ماضی با اسم

عدد	جنس	مفرد	مثنی	جمع
۱ - ۲ - ۳	مذکر	هَذَا الطَّالِبُ نَاجِحٌ.	هَذَانِ الطَّالِبَانِ نَاجِحَانِ.	هَؤُلَاءِ الطُّلَّابُ نَاجِحُونَ.
۴ - ۵ - ۶	مؤنث	هَذِهِ الطَّالِبَةُ نَاجِحَةٌ.	هَاتَانِ الطَّالِيتَانِ نَاجِحَتَانِ.	هَؤُلَاءِ الطَّالِبَاتُ نَاجِحَاتٌ.

غایب

عدد	جنس	مفرد	مثنی	جمع
۱ - ۲ - ۳	مذکر	أَنْتَ طَالِبٌ نَاجِحٌ.	أَنْتُمَا طَالِبَانِ نَاجِحَانِ.	أَنْتُمْ طُلَّابٌ نَاجِحُونَ.
۴ - ۵ - ۶	مؤنث	أَنْتِ طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ.	أَنْتُمَا طَالِيتَانِ نَاجِحَتَانِ.	أَنْتُنَّ طَالِبَاتٌ نَاجِحَاتٌ.

مخاطب

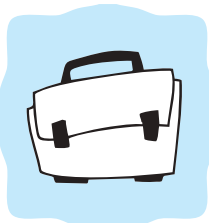
وحده	مع الغیر
۱۳. أَنَا طَالِبٌ نَاجِحٌ. كَتَبْتُ وَاجِبِي.	نَحْنُ طَالِبَانِ نَاجِحَانِ. كَتَبْنَا وَاجِبِنَا.
۱۴. أَنَا طَالِبَةٌ نَاجِحَةٌ. كَتَبْتُ وَاجِبِي.	نَحْنُ طَالِبَاتٌ نَاجِحَاتٌ. كَتَبْنَا وَاجِبِنَا.

متکلم

جواب التمارین

۱ با توجه به تصویر پاسخ دهید.

لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيَّةُ؟

.....

أَيْنَ الْكِتَابُ؟

.....

مَا هَذِهِ؟

.....

أَهَذَا جَوَّالٌ؟

.....

۲ ترجمه‌های ناقص را کامل کنید.

عَادَاةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ.	عَاقِلٌ بَهْتَرُ از نادان است.
نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ الصَّحَّةُ وَالْأَمَانُ.	نَاشَنَاخته هستند. سلامتی و
أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ.	مردم برای مردم هستند.
الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأَمْهَاتِ.	زیر گام‌های است.
عَلَيْكَ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ.	به با مردم.
الْخَيْرُ كَثِيرٌ وَفَاعِلُهُ قَلِيلٌ.	زیاد است و اندک است.

۳ فقط ترجمه‌ی کلمات مشخص شده را بنویسید.

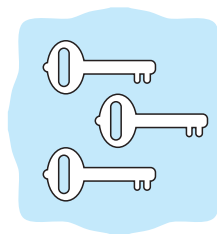
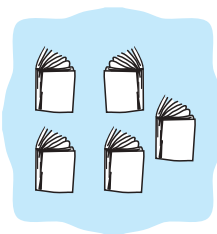
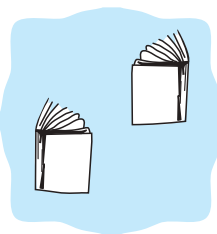
سَلَامَةُ الْعَيْشِ فِي الْمُدَارَاةِ.	
الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السُّوءِ.	
الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.	
الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ النَّاسُ مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ.	
أَرْبَعَةٌ قَلِيلُهَا كَثِيرٌ. الْفَقْرُ وَ الْوَجَعُ وَ الْعِدَاوَةُ وَ النَّارُ.	

۴ ترجمه‌ی درست را انتخاب کنید.

الف. حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ.	ب. خوش اخلاقی نیمی از دین است.
الف. خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا.	ب. بهترین کار میان‌روی است.
الف. بَهْتَرِينَ كَارَهَا مِیَانَه‌تَرِینِ آن است.	ب. خواستن دانش واجب دینی است.
الف. طَلَبُ الْعِلْمِ قَرِیضَةٌ.	ب. مؤمن کم حرف و زحمتکش است.
الف. طَلَبُ كُنْندِهِ علم به واجب عمل کرده است.	ب. مؤمن کم حرف و پرکار است.
الف. الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ.	

۵ زیر هر تصویر تعداد آن را به عربی بنویسید.

۶ ترجمه کنید.

- ۱ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ﴾ (رحمن ۶۰/)
 ۲ الْإِنْسَانُ عَبْدٌ لِلْإِحْسَانِ.
 ۳ رَبُّ كَلَامٍ جَوَابُهُ السَّكُوتُ.
 ۴ رَأْيَانِ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ.
 ۵ الْعِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ.

۷ جاهای خالی را با اسم اشاره‌ی مناسب پر کنید.

- ۱ الرَّجُلُ، طَبِيبٌ. (نزدیک)
 ۲ الْمَرْأَةُ نَاجِحَةٌ. (دور)
 ۳ الْوَالِدَانِ فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ. (نزدیک)
 ۴ الْبَيْتُ طَالِبَةٌ. (دور)
 ۵ وَرَدَتَانِ جَمِيلَتَانِ. (نزدیک)
 ۶ الْمُجَاهِدُونَ، صَابِرُونَ. (دور)
 ۷ الْعُلَمَاءُ، نَاجِحُونَ. (نزدیک)
 ۸ الْأُمَهَاتُ واقِفَاتُ. (دور)

۸ زیر فعل ماضی خط بکشید و سپس هر جمله را ترجمه کنید.

- ۱ أَنْتَ فَعَلْتَ وَاجِبَكَ.
 ۲ هِيَ غَسَلَتْ مَلَابِسَهَا.
 ۳ أَنَا مَا رَجَعْتُ إِلَى بَيْتِي.
 ۴ أَنْتَ لَعِبْتَ مَعَ صَدِيقَتِكَ.
 ۵ هُوَ طَرَقَ بَابَ بَيْتِهِ.
 ۶ أَنْتُمْ دَخَلْتُمْ صَفَّكُمْ.
 ۷ أَنْتَنَ خَرَجْتَنَ مِنْ صَفِّكُنَّ.
 ۸ نَحْنُ وَصَلْنَا إِلَى غُرَفَتِنَا.

۹ کلمه و عبارت داده شده را به هم وصل کنید.

الف	ب
☐ أَبُو الْأُمِّ	✱ الذَّهَبُ
☐ قِيَمَتُهُ غَالِيَةٌ	✱ الْوَالِدَانِ
☐ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا	✱ السَّنَةُ
☐ مِنْ مَلَابِسِ الرِّجَالِ	✱ الْجَدُّ
☐ عَدَدُ أَيَّامِ الْأُسْبُوعِ	✱ سَبْعَةٌ
☐ النَّظَرُ فِي وَجْهِهِمَا عِبَادَةٌ	✱ السَّرْوَالُ

۱۰ کلمات مترادف را دو به دو کنار هم بنویسید.

وراء	عداوة	والدة	بستان	حياة	عیش	بيت
أم	منزل	خلف	زارع	حديقة	عدوان	فلاح

۱۱ کلمات متضاد را دو به دو کنار هم بنویسید.

بارد	غالية	بدایة	قليل	حار	نهاية	حزن	جميل
أول	كثير	فوق	آخر	رخيصة	تحت	قبيح	فرح

۱۲ کلمه‌ی ناهم‌هنگ در هر ردیف را مشخص کنید.

۱ هؤلاء	☐	هناك	☐	هاتان	☐	أولئك	☐
۲ فواكه	☐	أخشاب	☐	إحسان	☐	أشجار	☐
۳ أم	☐	أخ	☐	أخت	☐	أب	☐
۴ سبعة	☐	سنة	☐	تسعة	☐	أربعا	☐
۵ علم	☐	كان	☐	فرح	☐	وجع	☐
۶ هل	☐	ما	☐	من	☐	عن	☐
۷ مؤمنون	☐	سبعون	☐	صالحون	☐	مسلمون	☐
۸ تحت	☐	نهار	☐	جنب	☐	وراء	☐
۹ صورة	☐	أسرة	☐	شجرة	☐	لوحة	☐
۱۰ أزرق	☐	أفضل	☐	أحمر	☐	أبيض	☐

۱۳ برای هر عبارت گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

۱ يوم مبروك في الأسبوع:	☐	الجمعة	☐	السبت	☐
۲ مكان مقدس للعبادة:	☐	المدسة	☐	المسجد	☐
۳ من ملابس النساء:	☐	السروال	☐	الفستان	☐
۴ فصل بدایة المدرسة:	☐	الخريف	☐	الشتاء	☐
۵ بداية أيام الأسبوع:	☐	السبت	☐	الأحد	☐
۶ فيه أشجار كثيرة:	☐	الحدود	☐	الحديقة	☐
۷ والدة الأم:	☐	الجدة	☐	الجدة	☐

۱۴ جای خالی را با فعل ماضی مناسب پر کنید.

۱ فائِزَاتُ الْمُسَابَقَةِ..... الْجَوَائِزِ.	۱ (أَخَذَنَ، أَخَذُوا، أَخَذَتْ)
۲ هؤلاءُ الْفُلَّاحُونَ..... الْمَحْصُولَ.	۲ (حَصَدَنَ، حَصَدُوا، حَصَدْتُمْ)
۳ هذهِ الْمَرْأَةُ..... عَلَى الْأَرْضِ.	۳ (جَلَسَتْ، جَلَسَ، جَلَسَتْ)
۴ الطُّلَابُ..... حَوْلَ مُدَرِّسِهِمْ.	۴ (وَقَفَ، وَقَفُوا، وَقَفْتُمْ)
۵ نَحْنُ..... حَقِيقَةً فِي الشَّارِعِ.	۵ (وَجَدْنَا، وَجَدْتُ، وَجَدْتَ)
۶ هَذَا السَّائِقُ..... إِلَى نِهَایَةِ الطَّرِيقِ.	۶ (وَصَلَّ، وَصَلْتُ، وَصَلْتَ)
۷ الْمُسَافِرُونَ..... مِفْتَاحَ غُرْفَتِهِمْ.	۷ (وَجَدْتُمَا، وَجَدْتُ، وَجَدُوا)
۸ يَا أُخْتِ، لِمَاذَا..... هَذَا الْفُسْتَانُ الصَّغِيرُ؟	۸ (اشْتَرَيْتَ، اشْتَرَى، اشْتَرَيْتِ)

۱۵ معادل مؤنث هر کلمه را بنویسید.

۱ جَالِسٌ:.....	۲ الْأَصْدِقَاءُ:.....	۳ نَاجِحُونَ:.....	۴ جَلَسْتُ:.....
۵ شَاكِرَانِ:.....	۶ حَصَدٌ:.....	۷ الْعُلَمَاءُ:.....	۸ نَصَرْتُمْ:.....

۱۶ موارد خواسته شده را بنویسید.

۱ مفرد «أقدام»:	
۲ جمع «صَدِيقَةٌ»:	
۳ مؤنث «هَذَانِ»:	
۴ جمع مکسر «حَافِظٌ»:	
۵ علامت فعل ماضی «مفرد مؤنث مخاطب»:	

۱۷ ترجمه کنید. (عربی به فارسی - فارسی به عربی)

۱ ذَهَبَ: رفت	➡ ذَهَبَا:.....
۲ فَعَلَ: انجام داد	➡ فَعَلُوا:.....
۳ خَرَجَ: خارج شد	➡ خَرَجْنَا:.....
۴ كَتَبَ: نوشت	➡ كَتَبْتُ:.....
۵ جَلَسَ: نشست	➡ جَلَسْنَا:.....
۶ نَصَرَ: یاری کرد	➡ نَصَرْتُ:.....
۷ قَطَعَ: برید	➡ قَطَعْنَا:.....
۸ قَذَفَ: انداخت	➡ قَذَفْتُمْ:.....
۹ قَبِلَ: پذیرفت	➡ قَبِلْنَا:.....
۱۰ فَتَحَ: باز کرد	➡ فَتَحْتُ:.....
۱۱ لَبَسَ: پوشید	➡ پوشیدم:.....
۱۲ وَقَفَ: ایستاد	➡ ایستادیم:.....
۱۳ لَعَبَ: بازی کرد	➡ بازی کردی (مذکر):.....
۱۴ نَسِيَ: فراموش کرد	➡ فراموش کرد (مؤنث):.....

- ۱۵ وَجَدَ: یافت ← : یافتید (مردها)
 ۱۶ «رَأَى»: دید ← : دیدند (زن‌ها)
 ۱۷ ذَكَرَ: یاد کرد ← : یاد کردید (دو مرد)
 ۱۸ دَخَلَ: داخل شد ← : داخل شدند (دو زن)
 ۱۹ شَرِبَ: نوشید ← : نوشیدید (زن‌ها)
 ۲۰ صَعِدَ: بالا رفت ← : بالا رفتند (مردها)

۱۸ هر کلمه را در جای مناسب آن در جدول قرار دهید و سپس مفرد آن را بنویسید.

(صَالِحَاتٌ، أَيَّامٌ، عَالِمَانِ، مُدَرِّسُونَ، رَجُلَانِ، أَحْشَابٌ، مَدْرَسَتَانِ، مُؤَمِّنَاتٌ، أَلْوَانٌ)

مفرد	مثنی
.....	
.....	
.....	

مفرد	جمع مکثر
.....	
.....	
.....	

مفرد	جمع سالم
.....	
.....	
.....	

۱۹ غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید.

- ۱ أُمِّي غَسَلَ وَجْهَهَا.
 ۲ أَنْتَ نَصَرْتُمْ أَصْدِقَاءَكُمْ.
 ۳ هَؤُلَاءِ الْأَطْفَالُ كَتَبُوا دَرَسَهُمْ.
 ۴ مَرِيْمٌ وَ نَرْجِسُ فَعَلَتْ وَاجِبَهُمَا.
 ۵ نَحْنُ طَالِبَاتٌ خَرَجْنَ مِنَ الصَّفِّ.

۲۰ جدول زیر را کامل کنید.

مفرد	مثنی	جمع
.....		يُيُوت
بائع		
.....		حَافِظَات
.....	جَالِسَتَانِ	
جَنَّة		
.....		رِجَال
صَدِيق		

آزمون تشریحی

۱ جملات زیر را به فارسی ترجمه کنید. (۱/۵ نمره)

۱ الْمُسْلِمُ مِنْ سَلَمِ النَّاسِ مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ.

۲ مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ، حَصَدَ الْخُسْرَانَ

۳ سَلَامَةُ الْعَيْشِ فِي الْمُدَارَةِ.

۲ فقط کلمات مشخص شده را ترجمه کنید. (۱ نمره)

۱ أَيْنَ أُسْرْتُكَ؟

۳ النَّظَرُ فِي الْمُصْحَفِ عِبَادَةٌ.

۳ ترجمه ناقص را کامل کنید. (۱/۵ نمره)

۱ الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ.

۲ الْعَالَمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ.

۳ تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً.

۴ موارد خواسته شده را بنویسید. (۱ نمره)

۱ مفرد «الْعُلَمَاءُ»:

۳ مترادف «أَمٌّ»:

۵ ترجمه کنید. (۲ نمره)

۱ وَجَدَ: یافت ← وَجَدْتُمْ:

۲ طَرَقَ: کوبید ← طَرَقْتُ:

۳ نَصَرَ: یاری کرد ← نَصَرْتُ:

۴ رَجَعَ: برگشت ← رَجَعْنَ:

۵ رَفَعَ: بالا برد ← رَفَعْنَا: بالا بردیم

۶ كَتَبَ: نوشت ← كَتَبْنَا: نوشتند (مذكر)

۷ ذَكَرَ: یاد کرد ← ذَكَرْنَا: یاد کرد (مؤنث)

۸ فَعَلَ: انجام داد ← فَعَلْنَا: انجام دادی (مذكر)

۶ گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید. (۱ نمره)

۱ مِنْ مَلَابِسِ النِّسَاءِ وَ التَّبَاتِ: الفُستَان

۲ قِيمَتُهُ غَالِيَةٌ جِدًّا: القَمِيص

۳ إِثْنَا عَشَرَ شَهْرًا: السَّنَةُ

۴ الْيَوْمُ الْمَاضِي: أَمْسٍ

☐ السَّرْوَال

☐ الذَّهَبُ

☐ الْأُسْبُوعُ

☐ غَدًا

۷ جای خالی را با فعل ماضی مناسب پر کنید. (۱ نمره)

۱ هِيَ وَاجِبَهَا. (فَعَلَ)

۳ الضُّيُوفُ بَابَ بَيْتِنَا. (طَرَقَ)

۲ نَحْنُ إِلَى صَفْنَا. (ذَهَبَ)

۴ أَيُّهَا الْأَصْدِقَاءُ، هَلْ مِنَ الْفَوَاكِهِ؟ (أَكَلَ)

۸ غلط‌های مشخص شده را اصلاح کنید و در جای خالی بنویسید. (۱ نمره)

۱ هَاتَانِ الْبُنَاتِ، صَابِرَانِ.

۳ مَنْ هَذَا الْوَلَدُ أَخُوكَ؟ - نَعَمْ.

۲ أُولَئِكَ الْأُمَهَاتُ جَالِسُونَ.

۴ يَا بَنَاتُ هَلْ عَرَفْتُمُ الْمُعَلِّمَةَ الْجَدِيدَةَ؟

آزمون تستی

- ۱ ترجمه‌ی صحیح را مشخص کنید.
 - ۱ يَدَاللهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ:
 - ۲ النَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءٍ عِبَادَةً:
 - ۳ إِذَا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ، هَلَكَ الْأَفْاضِلُ:
 - ۴ مَنْ زَرَعَ الْغُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ:

یاری خدا در همبستگی است.
نگاه کردن به سه نفر عبادت است.
هرگاه فرومایگان به فرمانروایی برسند، شایستگان هلاک می‌شوند.
اگر دشمنی بکارد، پشیمانی درو می‌کند.
- ۲ در کدام گزینه کلمه‌ی ناهماهنگ به کار رفته است؟
 - ۱ وَقَعَ، قَذَفَ، سَلِمَ، قَالَ
 - ۲ مَصْنَعٌ، مَكْتَبَةٌ، مَدْرَسَةٌ، مَلَكَتْ
 - ۳ هَذَا، هَذِهِ، ذَلِكَ، تِلْكَ
 - ۴ لَاعِبُونَ، فَاعِلِينَ، مَدْرُسُونَ، صَالِحِينَ
- ۳ نگارش کدام گزینه نادرست است؟
 - ۱ هَؤُلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ، واقِفُونَ.
 - ۲ أولئك الأمهاتُ، صالحاتُ.
 - ۳ هَذَانِ الْبَائِعَانِ، شاكِرَتَانِ.
 - ۴ هَذَانِ الْوَلَدَانِ، صابِرَانِ.
- ۴ در کدام گزینه دو کلمه متضاد نیستند؟
 - ۱ نهاية ≠ بداية
 - ۲ رخيصة ≠ غالية
 - ۳ يمين ≠ نهار
 - ۴ حار ≠ بارد
- ۵ در کدام گزینه فعل ماضی صحیح ترجمه شده است؟
 - ۱ طَرَقَتْ: کوبیدم
 - ۲ رَجَعْتُ: برگشتی
 - ۳ نَصَرْتُنَّ: یاری کردید
 - ۴ لَعِبُوا: بازی کردید
- ۶ ترجمه‌ی کدام گزینه نادرست است؟
 - ۱ أَنْتَ مَا فَعَلْتَ واجباتِكَ: تو تکالیفت را انجام ندادی.
 - ۲ أَنْتِ غَسَلْتَ مَلَابِسَكَ: تو لباس‌هایت را شستی.
 - ۳ هُوَ لَعِبَ مَعَ صَدِيقِهِ: او با دوستانش بازی کرد.
 - ۴ أَنَا مَا رَجَعْتُ إِلَى بَيْتِي: من به خانه‌ام برنگشتم.
- ۷ ترجمه‌ی هر دو لغت در کدام گزینه صحیح نیست؟
 - ۱ النَّظَرُ: نگاه / سِرْوال: پیراهن
 - ۲ الْوَحْدَةُ: تنها / غُرْفَةُ: اتاق
 - ۳ جَلِيس: همنشینی / فائز: برنده
 - ۴ أَلْوَان: رنگ / هُنَاكَ: این‌جا
- ۸ در کدام گزینه کلمات با توضیح داده شده صحیح است؟
 - ۱ جمع مکسر: أَوْسَطُ
 - ۲ أَفْضَلُ النَّاسِ: أَكْبَرُهُمْ
 - ۳ سَلَامَةُ الْعَيْشِ: فِي الْأَحْسَانِ
 - ۴ بَلَاءُ الْإِنْسَانِ: فِي لِسَانِهِ
- ۹ الْيَوْمَ يَوْمَ السَّبْتِ وَ غَدًا يَوْمَ
 - ۱ الْاِثْنَيْنِ
 - ۲ الْأَحَدِ
 - ۳ الثُّلَاثِ
 - ۴ الْجُمُعَةِ
- ۱۰ در کدام گزینه جمع «مکسر» به کار نرفته است؟
 - ۱ كَمْ عَدَدُ الْأَجْحَارِ؟
 - ۲ مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ.
 - ۳ هَؤُلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ واقِفُونَ.
 - ۴ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوَاءِ.

الدَّرْسُ الثَّانِي (أَهَمِّيَّةُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ)

فعل مضارع (۱)

سال گذشته با ۱۴ صیغه‌ی فعل **ماضی** آشنا شدیم. امسال با ۱۴ صیغه‌ی فعل مضارع آشنا خواهیم شد.
فعل ماضی: بر انجام شدن کار یا روی دادن حالت در زمان گذشته دلالت می‌کند.
فعل مضارع: بر انجام شدن کار یا روی دادن حالت در زمان **حال** و **آینده** دلالت می‌کند.

ماضی (گذشته)	مضارع (حال - آینده)
ذَهَبَ: رفت	يَذْهَبُ: می‌رود
كَتَبَ: نوشت	يَكْتُبُ: می‌نویسد
ضَرَبَ: زد	يَضْرِبُ: می‌زند
دَخَلَ: داخل شد	يَدْخُلُ: داخل می‌شود
فَعَلَ: انجام داد	يَفْعَلُ: انجام می‌دهد

صرف فعل ماضی - مضارع (در زبان فارسی):

ماضی (گذشته)		مضارع	
من رفتم	ما رفتیم	من می‌روم	ما می‌رویم
تو رفتی	شما رفتید	تو می‌روی	شما می‌روید
او رفت	ایشان رفتند	او می‌رود	ایشان می‌روند

طریقه‌ی ساختن فعل مضارع:

صیغه‌ی اول فعل مضارع، از صیغه‌ی اول فعل ماضی ساخته می‌شود.

بیشتر فعل‌های ماضی در صیغه‌ی اول، سه حرفی (و **حروف اصلی فعل**) هستند.

ذَهَبَ - كَتَبَ - خَرَجَ - دَخَلَ - فَعَلَ ...

توجه برای ساختن فعل مضارع یکی از حروف (يَ - تَ - أَ - نَ) را بر سر حروف اصلی فعل قرار می‌دهیم. (به این حروف، حروف مضارع یا «أَتَيْنَ» گفته می‌شود).

طریقه‌ی ساختن صیغه‌ی (۱): (اصلی‌ترین و مهم‌ترین صیغه‌ی فعل مضارع)

۱- حرف مضارع «يَ» را در ابتدای فعل ماضی قرار می‌دهیم. (يَذْهَبُ)

۲- اولین حرف اصلی «فعل» را ساکن می‌کنیم. (يَذْهَبُ)

۳- روی سومین حرف اصلی «فعل»: ضمه ُ قرار می‌دهیم. (يَذْهَبُ)

۴- حرکت دومین حرف اصلی «فعل» سماعی (شنیدنی) است. یعنی یا باید از عرب زبان‌ها بشنویم و یا به کتاب لغت مراجعه کنیم و معمولاً برای نشان دادن حرکت دومین حرف اصلی فعل مضارع، در مقابل فعل ماضی، حرکت َ، ِ، ُ قرار می‌دهند.

مثال:

ذَهَبَ َ، یعنی باید بخوانیم: يَذْهَبُ
 جَلَسَ ِ، یعنی باید بخوانیم: يَجْلِسُ
 نَصَرَ ُ، یعنی باید بخوانیم: يَنْصُرُ

توجه به حرکت دومین حرف اصلی فعل مضارع (به هنگام صرف ۱۴ صیغه) بیش تر دقت کنیم.

در این درس فقط با صیغه‌های ۱۳، ۱۰، ۷، ۱ فعل مضارع آشنا می‌شویم.

جمع	مثنی	مفرد	عدد / جنس
۳. هُمْ (ایشان می‌روند. مردها)	۲. هُمَا (ایشان می‌روند. دو مرد)	۱. هُوَ يَذْهَبُ. (او می‌رود. مرد)	مذکر
۶. هُنَّ (ایشان می‌روند. زن‌ها)	۵. هُمَا (ایشان می‌روند. دو زن)	۴. هِيَ (او می‌رود. زن)	مؤنث

غایب

جمع	مثنی	مفرد	عدد / جنس
۹. أَنْتُمْ (شما می‌روید. مردها)	۸. أَنْتُمَا (شما می‌روید. دو مرد)	۷. أَنْتَ تَذْهَبُ. (تو می‌روی. مرد)	مذکر
۱۲. أَنْتُنَّ (شما می‌روید. زن‌ها)	۱۱. أَنْتُمَا (شما می‌روید. دو زن)	۱۰. أَنْتِ تَذْهَبِينَ. (تو می‌روی. زن)	مؤنث

مخاطب

مع‌الغیر	وحده
۱۴. نَحْنُ ما می‌رویم.	۱۳. أَنَا أَذْهَبُ. من می‌روم.

متکلم

صیغه ۱ «يَ...»

فارسی: سوم شخص مفرد (او می‌رود)

عربی: مفرد مذکر غایب

اول فعل: حرف مضارع «يَ»

علامت

آخر فعل: ...»

«يَ...» ← يَذْهَبُ ، يَفْعَلُ ، يَجْلِسُ ، يَنْظُرُ ، يَضْرِبُ...
(می‌رود ، انجام می‌دهد ، می‌نشیند ، نگاه می‌کند ، می‌زند)

ضمیر منفصل: هُوَ: او

ضمیر متصل: هـ: او، تَش، آن

ترجمه: هُوَ يَفْعَلُ واجِبُهُ: او تکلیفش را انجام می‌دهد.

صیغه ۷ «تَ...»

فارسی: دوم شخص مفرد (تو می‌روی)

عربی: مفرد «مذکر» مخاطب

اول فعل: حرف مضارع تَ

علامت:

آخر فعل: ...»

«تَ...» ← تَذْهَبُ ، تَفْعَلُ ، تَجْلِسُ ، تَنْظُرُ ، تَضْرِبُ
(می‌روی ، انجام می‌دهی ، می‌نشینی ، نگاه می‌کنی ، می‌زنی)

ضمیر منفصل: أَنْتَ: تو (مرد)

ضمیر متصل: كَ: ت — تو

ترجمه: أَنْتَ تَفْعَلُ واجِبُكَ ← تو تکلیفت را انجام می‌دهی.

صیغه ۱۰ «تَ ... يَنَ» **فارسی:** دوم شخص مفرد (تو می روی)

عربی: مفرد «مؤنث» مخاطب

اول فعل: حرف مضارع «تَ»

«تَ ... يَنَ» ← تَذْهَبِينَ، تَفْعَلِينَ، تَجْلِسِينَ، تَنْظُرِينَ، تَضْرِبِينَ...

(می روی، انجام می دهی، می نشینی، نگاه می کنی، می زنی)

علامت:

آخر فعل: ... يَنَ

ضمیر منفصل: أَنْتِ: تو «مؤنث»

ضمیر متصل: لِكَ: تَ، — تو «مؤنث»

ترجمه: أَنْتِ تَفْعَلِينَ واجبِ: تو تکلیف را انجام می دهی.

صیغه ۱۳ «أ...»

فارسی: اول شخص مفرد (من می روم)

عربی: متکلم وَحْدَه

اول فعل: حرف مضارع «أَ»

«أَ ...» ← أَذْهَبُ، أَفْعَلُ، أَجْلِسُ، أَنْظُرُ، أَضْرِبُ...

(می روم، انجام می دهم، می نشینم، نگاه می کنم، می زنم)

علامت:

آخر فعل: ...

ضمیر منفصل: أَنَا: من

ضمیر متصل: «ي»: مَ، — من

ترجمه: أَنَا أَفْعَلُ واجبِ: من تکلیفم را انجام می دهم.

مثال:

فعل ماضی	ترجمه	فعل مضارع	ترجمه
۱۳. أَنَا فَعَلْتُ.	من انجام دادم.	أَنَا أَفْعَلُ.	من انجام می دهم.
۷. أَنْتَ فَعَلْتَ.	تو انجام دادی. (مرد)	أَنْتَ تَفْعَلُ.	تو انجام می دهی. (مرد)
۱۰. أَنْتِ فَعَلْتِ.	تو انجام دادی. (زن)	أَنْتِ تَفْعَلِينَ.	تو انجام می دهی. (زن)

تمرین: مانند مثال کامل کرده و ترجمه کنید.

(۱)

فعل ماضی	ترجمه	فعل مضارع	ترجمه
۱۳. أَنَا ذَهَبْتُ	من رفتم.		
۷.			
۱۰.			

(۲)

فعل ماضی	ترجمه	فعل مضارع	ترجمه
..... ۱۳			
..... ۷. أَنْتَ صَنَعْتَ	تو ساختی. (مرد)		
..... ۱۰			

(۳)

فعل ماضی	ترجمه	فعل مضارع	ترجمه
..... ۱۳			
..... ۷			
..... ۱۰. أَنْتِ عَلِمْتَ	تو دانستی. (زن)		

یادداشت

